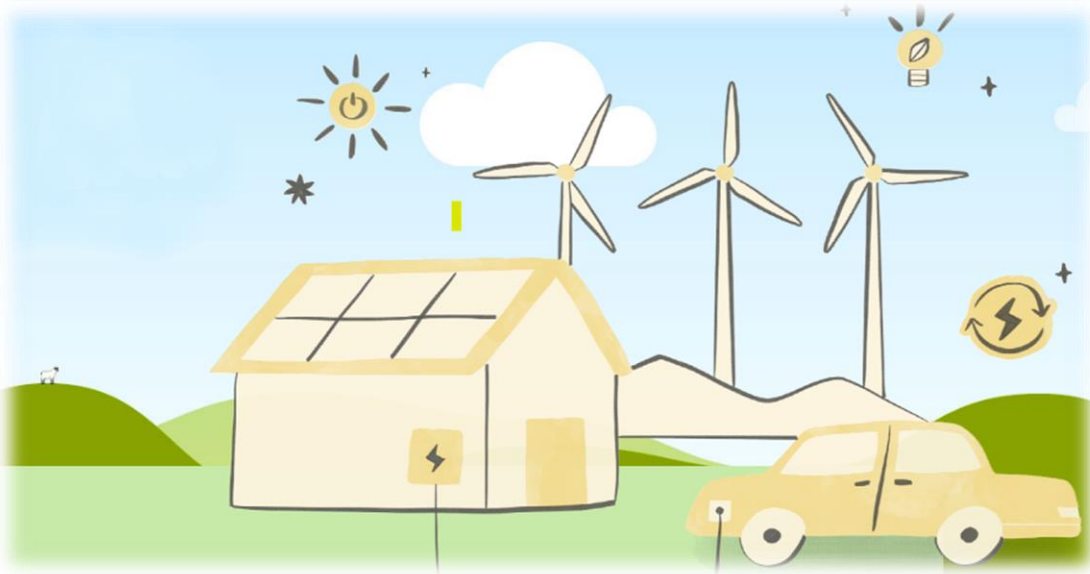

Е-БИЛТЕН

БРОЈ 42 | ЈУЛИ – СЕПТЕМВРИ 2024

ЦеПроСАРД во рамките на своите активности посветено работи на создавање партнерства и поддршка на проектни иницијативи кои имаат за цел да ја зголемат свеста на граѓаните за значењето на енергетската ефикасност и употребата на обновливи извори на енергија. Преку обуки, кампањи и директна соработка со локалните заедници, невладините организации, бизнис заедницата и граѓаните, настојваме да поттикнеме позитивни промени во начинот на кој граѓаните ја перцепираат и користат енергијата.

Особено значајни во овој процес се енергетските задруги – нова форма на соработка која го овозможува заедничкото вложување во зелени технологии и поттикнува самостојно производство на чиста енергија. Со активно вклучување на граѓаните, енергетските задруги овозможуваат не само намалување на енергетските трошоци, туку и зајакнување на локалната економија.

Тимот на ЦеПроСАРД, во соработка со единиците на локалната самоуправа, ги зајакнува овие иницијативи преку заеднички активности кои го поддржуваат зелениот развој. Заедно создаваме проекти кои придонесуваат кон одржлив енергетски систем и поздрава животна средина за сите.

Секој чекор кон енергетска ефикасност и користење на обновливи извори на енергија е чекор кон подобра иднина. Со заеднички сили, можеме да создадеме одржливи заедници, пониски трошоци и почиста животна средина.

„Изборот на обновлива енергија е избор на одржлива иднина!“

ПРОЕКТ ЗЕЛЕНА ЕНЕРГИЈА

Поттикнување на социјалното претприемништво преку формирање пилот енергетски задруги во прекуграничниот регион

ПРОЕКТ ЗЕЛЕНА ТОПЛИНА

Воведување ефикасна услуга за греење ориентирана кон потрошувачите (преку мала дистрибутивна мрежа) која е базирана на обновливи извори на енергија

ПРОЕКТ РЕКОНОМИ

Енергетска ефикасност во градењето и реновирањето во Западен Балкан

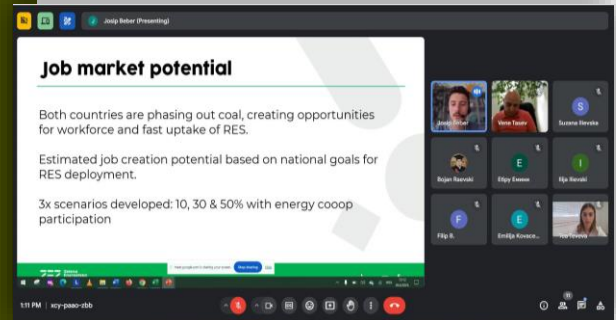
Проект Зелена енергија

Поттикнување на социјалното претприемништво преку формирање пилот енергетски задруги во прекуграничниот регион

Во периодот од јули до септември годинава, проектниот тим работеше на финализирање на повеќето од активностите на проектот, кој завршува во октомври годинава.

Преку дел од активностите во проектот целиме да воспоставиме позитивен пилот пример за рационално и етичко искористување на ресурсите на планетата, особено на енергијата од сонцето, како пример кој има најмало влијание врз животната средина и кој најмалку допринесува за емисии на јаглероден диоксид и климатските промени. Во таа насока, воведувањето на задругите, е еден од најуспешните начини на децентрализација на енергетиката и демократизација на енергетскиот сектор.

Во јуни годинава, ангажираните консултанти од Зелена Енергетска Задруга, Хрватска ги презентираа изработените стратешки документи во рамки на активноста на проектот - Анализа со препораки до општините за формирање енергетски задруги базирани на ОИЕ и нивната улога во развој на социјално претприемништво пред претставниците од Општина Медвеца и општина Бутел, заедно со проектниот тим. На состанокот, беа презентирани три стратешки документи - Анализа на сегашната состојба и рамка на политики за основање енергетски задруги во прекуграничниот регион, потребите на пазарот на труд и енергија во регионот; Препораки за општините за вклучување на енергетски задруги и Анализа на Анкета со прашалник чија намена ќе се најде во креирање на идни документи - стратегии и акциони планови на Општина Медвеца и општина Бутел во секторот. Документите беа работени во периодот од јануари до април оваа година во неколку фази - најпрво, со анализа на значајни стратешки документи од двете земји, а потоа креирање и дистрибуција на таргетиран прашалник до релевантни тела во двете држави.

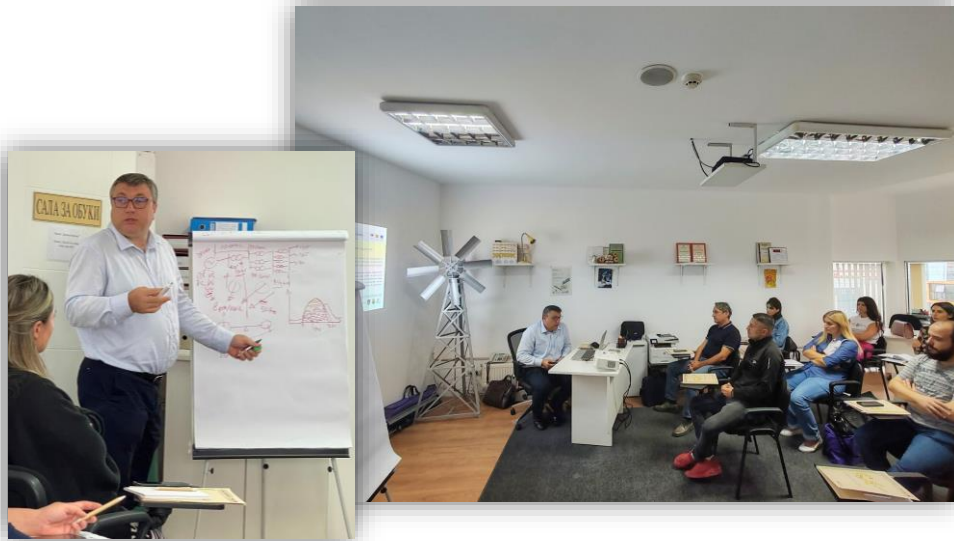

Една од активностите во рамки на проектот е поставување на пилот-проект за мали инвестиции во опрема за производство на енергија базирана на ОИЕ и реконструкција на јавни објекти со мерки за подобрување на енергетската ефикасност како показни единици во прекуграничниот регион. Во општина Медвеца, во летните месеци работевме на подобрување на енергетската ефикасност со изработка и замена на старите врати и прозорци, како и поставување на фотоволтаични панели со јачина од 4 kWp во основното училиште „Партизански дом“.

Во почетокот на месец септември, во рамки на проектот успешно се реализираше тренинг по мерка на тема: „Како да се започне: Градење на иницијатива и улогата на енергетските задруги во прекуграничниот регион“ – со фокус на: национални и европски директиви за енергетски задруги, стратегии, политики, рамки и вмрежување”.

Преку овие активности, учесниците имаа можност да добијат длабински знаења за важноста на енергетските задруги и нивната улога во одржливиот развој и енергетската транзиција на прекуграничниот регион. По обуката следеше дискусија и размена на мислења меѓу сите учесници, со цел зајакнување на заедничките иницијативи за развој на енергетските задруги во прекуграничниот регион. Ова е прв од двата предвидени тренинзи наменети за вработените и потенцијалните членови на новоформираните енергетски задруги во прекуграничниот регион.

Во завршната фаза на проектот, во процес е регистрација на две новоформираните енергетски задруги во Општина Бутел и Општина Медвеца, што ќе овозможи вработување на 4 млади невработени лица во прекуграничниот регион.

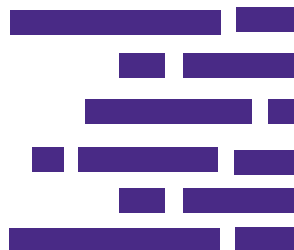
Проектот Зелена Енергија е кофинансиран од Европската Унија во рамки на финансискиот инструмент за претпристапна помош (ИПА II) преку Програмата за прекугранична соработка Србија - Северна Македонија (2016-2020) и се имплементира во соработка со општина Медвеца, ЦеПроСАРД и општина Бутел.

Проект Зелена Топлина

Воведување ефикасна услуга за греење ориентирана кон потрошувачите (преку мала дистрибутивна мрежа) која е базирана на обновливи извори на енергија

Унапредување на енергетската ефикасност и одржливост - Развој на Програма за енергетска ефикасност (ПЕЕ) 2025–2027 година

ЦеПроСАРД во соработка со општина Радовиш, ја води имплементацијата на неколку иницијативи насочени кон унапредување на енергетската ефикасност, промовирање на обновливите извори на енергија и придонес во напорите за декарбонизација на локално ниво. Една од клучните активности кои моментално се развиваат е Програмата за енергетска ефикасност (ПЕЕ) 2025–2027 година, која ќе обезбеди сеопфатна стратегија за подобрување на користењето на енергијата и намалување на влијанието врз животната средина низ општината. ПЕЕ е основен документ дизајниран да и помогне на Општина Радовиш да ги идентификува и спроведе клучните мерки за заштеда на енергија во следните три години, наложена со закон за локалните власти, дава јасни насоки за тоа како општинската администрација ќе пристапи кон подобрувањата на енергетската ефикасност. ПЕЕ вклучува стратегии за намалување на потрошувачката на енергија во јавните згради, подобрување на енергетските перформанси на општинската инфраструктура и промовирање употребата на обновливи извори на енергија.

Преку ПЕЕ, Радовиш ќе придонесе за националните цели за декарбонизација и ќе помогне во намалувањето на јаглеродниот отпечаток на општината.

Со спроведување на енергетски ефикасни мерки, општината има за цел да ги намали трошоците за енергија, да ја зголеми енергетската безбедност и да создаде поодржлива и поотпорна заедница за идните генерации.

Клучен фокус на нашите активности е промоција на обновливите извори на енергија како средство за намалување на зависноста на општината од фосилни горива. Со искористување на енергијата од обновливи извори како што се фотоволтаичните панели, Општина Радовиш работи на постигнување енергетска независност и ублажување на влијанието врз животната средина од нејзината потрошувачка на енергија. ЦеПроСАРД активно ја поддржува општината во идентификување и спроведување на најсоодветните решенија за обновлива енергија. Овие напори вклучуваат проширување на инсталации на фотоволтаични панели на јавни згради, истражување на друг енергетски потенцијал и нивно користење за греење. Со интегрирање на обновливите извори на енергија во својата енергетска стратегија, Радовиш се позиционира како лидер во развојот на зелената енергија во Северна Македонија.

Зајакнување на Радовиш преку одржлива енергија - улогата на ЕЛРАД Енерџи - Радовиш

Во стремежот за позелена иднина и одржлива енергетска независност, ЦеПроСАРД во партнерство со Општина Радовиш го предводи проектот Зелена Топлина. Во основата на оваа иницијатива е ЕЛРАД Енерџи-Радовиш, пионерска компанија дизајнирана да го револуционизира начинот на кој се произведува и троши енергија во нашата заедница. Во целосна сопственост на Општина Радовиш, ЕЛРАД Енерџи-Радовиш е создаден за да управува и да го надгледува производството на електрична енергија, со посебен фокус на обновливите извори на енергија. Овој стартап е „Единица за целосна сопственост“, што значи дека општината директно ќе има корист од сите профити, привилегии и предности што ги генерира. Нашите активности се фокусирани на развој и имплементација на услуга за централно греење што се напојува со обновлива енергија.

Овој иновативен систем за греење со мала мрежа има за цел да им обезбеди на жителите почиста, поефикасна енергија, истовремено намалувајќи ја зависноста на заедницата од необновливи извори на енергија. Решени сме да создадеме модел на енергетска независност кој не само што ја поддржува локалната економија, туку и дава приоритет на еколошката одржливост и социјалната благосостојба. Во срцето на нашите сегашни напори е создавањето на нов бизнис модел кој се усогласува со уникатната улога на ЕЛРАД Енерџи-Радовиш како општински снабдувач на енергија. Нашиот тим, во соработка со Општина Радовиш, неуморно работи на развој на сеопфатен бизнис план кој вклучува различни стратегии. Бизнис моделот, исто така, ќе го одрази статусот на компанијата како општински имот, што значи дека сите профити и придобивки ќе се вратат во локалната економија, со што ќе се унапреди целта на Радовиш за одржлив локален развој.

РЕКОНОМИ ПРОГРАМА

Енергетска ефикасност во градењето и реновирањето во Западен Балкан

Во просториите на Куќата на Европа, Сараево, се одржа промотивниот настан со цел зајакнување на Советот за зелена градба на Босна и Херцеговина и идеја за вмрежување на националните совети за зелена градба во регионот на Западен Балкан. Беа присутни повеќе од 60 учесници кои сакаат да воведат промени на пазарот кон практиките за зелена градба. Настанот го отворија претставници на програмата РЕКОНОМИ и претставници на проектот за енергетско ефикасно градење и реновирање од ЦеПроСАРД. Беше посочено дека градежниот сектор е еден од главните сектори кој мора да направи промени во насока на негова дигитализација и да воспостави нови практики кои ќе донесат зелени регулативи за градежништвото и намалување на потрошувачката на енергија.

На 10-ти септември 2024 година е потпишан првиот договор за партнерство помеѓу проектот „Енергетска ефикасност во градењето и реновирањето“ во рамките на програмата РЕКОНОМИ, и Македонската асоцијација за соларна енергија – Солар Македонија.

Целта на договорот е да придонесе за имплементација на програмата РЕКОНОМИ, со цел да се донесе одржлив, инклузивен и зелен економски раст и да се генерираат дополнителни приходи и можности за вработување за младите, жените и најзагрозените групи.

На 12-ти септември 2024 година го потпишавме вториот договор со Кнауф како дел од проектот „Енергетска ефикасност во градењето и реновирањето во Западен Балкан“ во рамките на програмата РЕКОНОМИ, кој се стреми кон:

- ❖ Подобрување на пристапот до пазарот на труд за младите, жените и другите обесправени групи преку развивање на нивните вештини преку обука за енергетски ефикасен дизајн и одржливи градежни практики.
- ❖ Справедливо практично опкружување за учење за континуирано образование, овозможувајќи им на индустриските професионалци и работниците да се здобијат со експертиза потребна за исполнување на современите градежни стандарди.

Со формирањето на Регионален центар за обука, целта е да се обезбеди развој на инклузивни вештини преку обука за енергетски ефикасен дизајн и одржливи градежни практики прилагодени на различни потреби за учење и нивоа на пристап.

Потпишувањето на третиот договор беше изведено на 18 Септември 2024 година, со Комора на овластени архитекти и овластени инженери на Македонија, со кој се цели кон:

- Зајакнување на жените, младите и обесправените групи во Зелената градба со обезбедување прилагодена обука и ресурси кои конкретно се однесуваат на нивните потреби и стекнување со вештини потребни за учество и стекнување корист од растечкиот сектор за зелена градба;
- Промовирање на инклузивен напредок во кариерата за жените, младите и обесправените групи за да ги унапредат своите кариери преку стекнување на специјализирани вештини за енергетско ефикасно градење, а со тоа подобрување на нивната вработливост и пристап до подобри можности за работа во градежната индустрија.

- Зголемување на пристапноста до висококвалитетен професионален развој преку инклузивната платформа која ги отстранува бариерите за учење, обезбедувајќи им на професионалците од сите средини, вклучително и оние од оддалечените или недоволно опслужените области, способност да се вклучат во висококвалитетна обука според нивна можност.
- Зајакнување на соработката и инклузивноста меѓу инженерските комори во регионот на Западен Балкан со алатка за споделување знаење и соработка.

Со користење на веб-платформа за е-учење како инклузивен и централизиран центар за ресурси, ќе бидат понудени сеопфатни и инклузивни ресурси, обезбедувајќи дека професионалците од сите средини имаат еднаков пристап до модулите за обука, ажурирањата на индустријата, процесите на сертификација и дигиталните регистри на материјали и опрема релевантни до зелена градба. Овој насочен пристап е дизајниран да ги зајакне женските професионалци и младите, проширувајќи ги нивните можности за вработување и приходи во енергетско ефикасното градење и реновирање.

Партнерски договор беше потпишан и во Сараево во рамките на програмата РЕКОНОМИ, на 17.09.2024 година, со Мелиса Газдиќ, претставник на Советот за зелени згради на Босна и Херцеговина.

Целта на договорот е взаемна поддршка, од една страна, ширење на зелената градба преку работата на ГБЦ, од друга страна имплементација на програмата РЕКОНОМИ, со цел да се донесе одржлив, инклузивен и зелен економски раст; генерираат дополнителни приходи и можности за вработување за младите, жените и најзагрозените групи.

РЕКОНОМИ е регионална инклузивна и зелена програма за економски развој на Шведската агенција за меѓународна развојна соработка (Сида), имплементирана од Хелветас во партнерство со ЦеПроСАРД и други во Источното партнерство и регионите на Западен Балкан.

СОРАБОТКА СО ГРАЃАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ, ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА И БИЗНИС СЕКТОРОТ

Во текот на изминатиот период, ЦеПроСАРД активно соработуваше со граѓанските организации, локалната самоуправа и бизнис секторот, создавајќи силни и одржливи партнерства. Заедно создадовме нови проектни идеи и иницијативи за остварување на Зелената агенда, преку заедничка реализација на нови проекти од областа на заштита на природните ресурси, енергетската ефикасност и промоцијата на обновливи извори на енергија.

Соработката беше насочена кон зголемување на јавна свест, едукација и создавање на нови можности за вработување преку примена на енергетски ефикасни практики и современи градежни стандарди.

Работевме и на создавање механизми за финансирање на зелени проекти, во партнерство со финансиски институции и приватни инвеститори. Овие иницијативи не само што ја зајакнуваат економската активност, туку и ја поттикнуваат одржливата транзиција на нашите заедници.

Усовршување на знаењето и вештините на тимот на ЦеПроСАРД

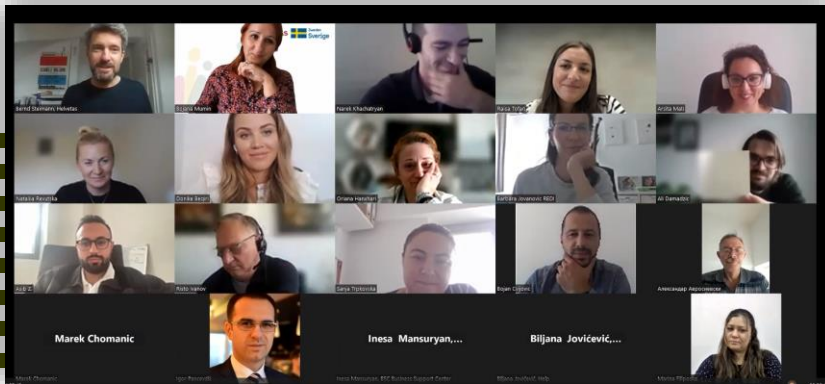
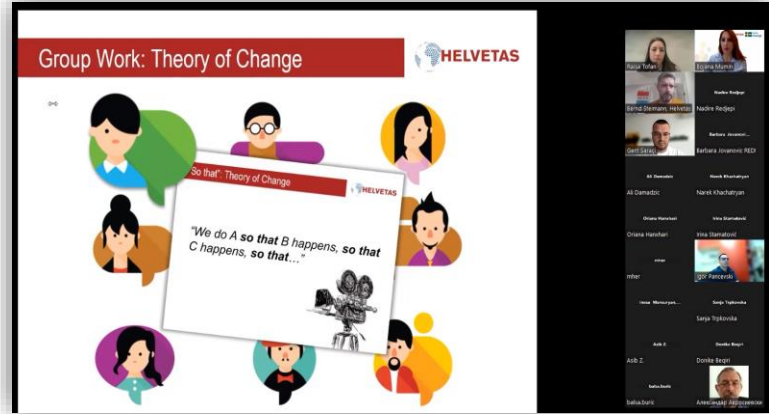

Усовршувањето на знаењето и вештините на тимот на ЦеПроСАРД е клучен аспект за постигнување на нашите цели во областите на енергетската ефикасност и одржливиот развој. Со редовни обуки, семинари и работилници, нашите членови се запознаваат со најновите трендови, иновации и методологии, што им овозможува да обезбедат квалитетни услуги и поддршка за нашите проекти и партнерства.

Промовирањето на континуираното учење не само што ја зголемува ефикасноста на тимот, туку и ја поттикнува креативноста и иновациите во решавањето на предизвиците со кои се соочуваме. Со подобрување на нашите знаења и вештини, ние ја зајакнуваме нашата способност да работиме заедно со локалните заедници и партнери, создавајќи одржливи и успешни иницијативи.

Наша цел е да станеме водечки пример во промоција на одржливи практики и енергетска ефикасност и затоа континуираната обука и усовршување на тимот ќе останат наш приоритет.

Нашиот тим кој го имплементира проектот „Енергетска ефикасност во градењето и реновирањето во Западен Балкан“ го надгради својот професионален капацитет на вебинарот „Залагање за промени“ - работилница за застапување РЕКОНОМИ 2024. Работилниците се одржуваат еднаш неделно во период од еден месец. Тимот на ЦеПроСАРД зема активно учество во решавање на реални проблеми и ситуации на пазарот.

Авторски права © 2024 ЦеПроСАРД, Сите права се задржани
Нашата е-маил адреса е: info@ceprosard.org.mk

